

1. Ноутбук і його функції.....	50
Вхід.....	52
Підключення до Інтернету	53
Меню «Пуск».....	53
Налаштування Windows.....	53
Голосовий помічник Кортана.....	53
Інформаційний центр.....	54
Календар.....	54
Dosya Провідник.....	54
2. Найважливіші програми.....	55
Магазин Windows Store.....	55
Інтернет-браузер	55
Microsoft Word.....	55
Microsoft Exel.....	57
Microsoft PowerPoint.....	57
3. Робота з Інтернетом.....	60
Інтернет-браузер.....	59
Пошукова система.....	59
Соціальні мережі.....	60
Влада зображень.....	61
Травмовані соціальними мережами – що робити у разі мобінгу?.....	61
Реклама	62

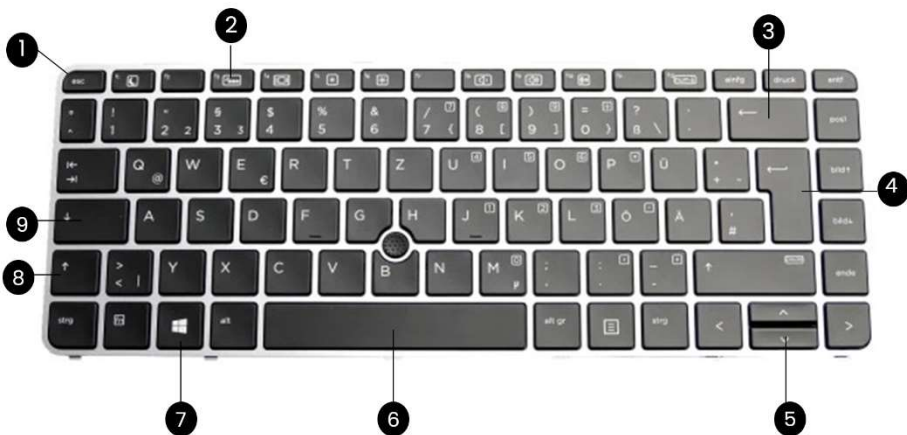
1. Ноутбук і його функції

№	Найменування	Функція
1	Кнопка живлення	<ul style="list-style-type: none"> - Коли ноутбук вимкнено, натисніть кнопку для його увімкнення. - Якщо ноутбук увімкнено, натисніть , щоб увійти в режим енергозбереження. - Якщо індикатор горить, ноутбук увімкнено
2	Протикрадіжний пристрій	Для кріплення додаткового протикрадіжного пристрою
3	Вентиляційний отвір	Дозволяє ноутбуку охолоджуватись
4	Порт VGA	Дозволяє підключати до зовнішніх екранів
5	Порт USB 3.0	Для підключення додаткових USB-пристроїв, таких як клавіатура, миша або принтер
6	Зчитувач SC	Підтримує додаткові смарт-картки
7	Тачпад	Розпізнає рухи пальців для переміщення вказівника миші (включаючи ліву та праву кнопки миші)

№	Найменування	Функція
1	Підключення живлення	Для підключення адаптера живлення, який заряджає акумулятор ноутбука
2	Вхід для SIM-картки	Вхід для SIM-карти бездротового зв'язку
3	Порт LAN	Для підключення мережевого кабелю - Світиться зеленим : Підключений до мережі - Світиться жовтим : У мережі відбувається активність
4	Порт USB 3.0	Для підключення додаткових USB-пристроїв, таких як клавіатура, миша або принтер
5	Аудіовихід	Для підключення колонок, навушників або гарнітури
6	Display Port	Для підключення монітора або проектора
7	Порт USB-C	Для підключення USB-пристрою з роз'ємом Type-C

№	Найменування	Функція
1	Escape	Закриття відкритих вікон або меню «Пуск»
2	F3	Увімкнення підсвічування клавіатури
3	Backspace	Видаляє останній введений символ
4	Enter	Підтверджує введення
5	Клавіші зі стрілками	Навігація в документах або іграх
6	Пробіл	Вставляє пробіл
7	Windows	Відкриває меню «Пуск» Windows
8	Клавіша Shift	Якщо, утримуючи клавішу, одночасно натиснути літеру або цифру, буде вводиться велика літера або спеціальний символ, вказаний на клавіші
9	Caps Lock	Якщо функція увімкнена, то будуть завжди писатись великі літери

Вхід

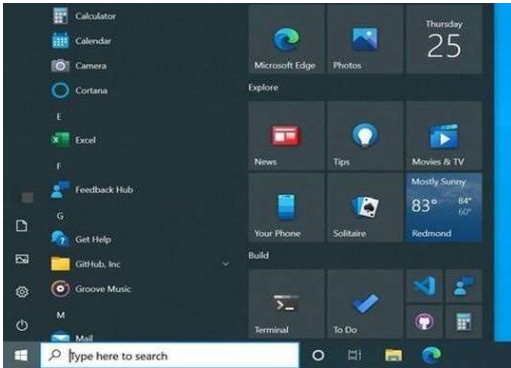
Після увімкнення ноутбука спочатку з'являється початковий екран. Тут може з'явитися запит ввести пароль, який вам надали при отриманні пристрою. Введіть його в рядок, а потім натисніть синю стрілку або клавішу Enter.

Підключення до Інтернету

Абревіатура WLAN (WiFi) означає підключення до Інтернету, для якого не потрібен кабель. Щоб встановити з'єднання, натисніть на піктограму мережі біля годинника Windows. Виберіть WiFi зі списку доступних мереж. Після введення пароля ви підключитеся до мережі.

Меню «Пуск».

Коли ви вперше запускаєте Windows, насамперед ви побачите багато синього кольору. Це робочий стіл Windows. Нижня панель називається «Панель завдань». Якщо натиснути на логотип Windows унизу зліва, відкриється меню «Пуск» зі списком встановлених програм.

Налаштування Windows

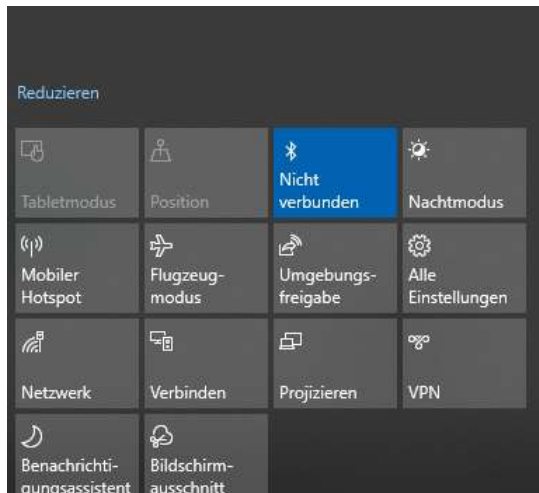
Тут ви також знайдете невеликий символ шестерні, який приведе вас до налаштувань вашого ноутбука. Тут ви можете, наприклад, встановити нові шпалери або змінити загальну гаму кольорів.

Голосовий помічник Кортана

Поруч зі значком Windows праворуч унизу ви побачите рядок пошуку Cortana з написом «Задайте мені питання». За цим стоїть цифрова помічниця, яка відповідає на ваші запитання, розповідає анекдоти або виконує обчислення.

Інформаційний центр

Інформаційний центр можна знайти за допомогою символу мовної бульбашки на панелі завдань у крайньому правому куті. Тут на додаток до поточної пошти та іншої інформації від програм ви знайдете важливі системні символи. Це свого роду ярлики для доступу до функцій, наприклад, для перемикання комп'ютера в авіарежим або регулювання яскравості.

Календар

Якщо натиснути на індикатор часу-дати в нижньому правому куті, відобразиться календар. Натиснувши знак +, ви можете додати тут свої зустрічі.

Dosya Провідник

За допомогою Провідника ви можете підтримувати свій ноутбук у порядку. У структурі каталогу, подібно до змісту книги, відображається все, що є на вашому комп'ютері. В Провіднику можна відкривати, перейменовувати, шукати, переміщати чи видаляти файли. Для кожної папки, кожної програми, окремих дисків та файлів є невеликі значки. Файли розташовані у папках.

2. Найважливіші програми

Магазин Windows Store

У магазині Windows Store ви знайдете різні програми, які полегшують роботу на ноутбуці, а також ігри, музику чи фільми. Ви можете відкрити його за допомогою значка маленького пакета із покупками на панелі завдань.

Інтернет-браузер

Існує кілька способів виходу в Інтернет за допомогою ноутбука. Власний браузер Windows називається Edge і його можна відкрити за допомогою символу «е» на панелі завдань. Як альтернатива часто використовуються браузери Firefox або Google Chrome. Якщо вони встановлені, їх можна знайти за допомогою пошуку в меню Пуск.

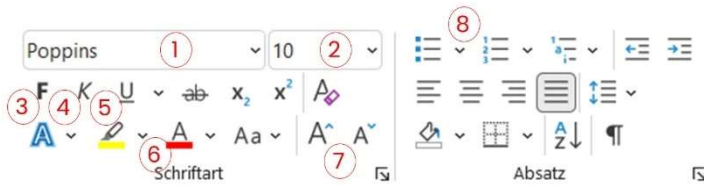
Microsoft Word

Word (в перекладі з англійської «слово») – це найвідоміша текстова програма, яка важлива не тільки для вашої професійної діяльності та навчання, але й для полегшення повсякденного життя. Програма запускається натисканням на відповідний значок на робочому столі чи на панелі завдань, її можна також вибрати в меню Пуск.

Після відкриття програми можна вибрати між різними можливостями використання: різні шаблони документів, наприклад, резюме або порожній документ. Якщо відкрити останній, можна ввести текст, як на друкарській машинці. Щоб перейти до наступного рядка, натисніть клавішу Enter. Видалити можна за допомогою клавіші Backspace, а пробіл можна поставити, натиснувши клавішу пробілу.

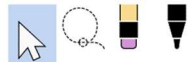
На панелі меню ви знайдете різноманітні функції:

1	Шрифт
2	Розмір шрифту
3	Напівжирний шрифт
4	Шрифт виділено курсивом
5	Шрифт з підкресленням
6	Колір шрифту
7	Збільшити шрифт (стрілка вгору) або зменшити (стрілка вниз)
8	Маркований список та нумерація

На вкладці **«Вставка»**, як випливає з назви, можна вставити в документ різноманітні речі. Наприклад, титульний лист для резюме, таблицю або зображення та посилання.

Якщо ви хочете щось намалювати за допомогою миші, ви можете зробити це на вкладці **«Малювання»**. Тут можна вибирати між різними типами олівців. Щоб повернутися до звичайного режиму, просто клацніть на символ вказівника миші.

На вкладці **«Макет»** є безліч варіантів для оформлення сторінок відповідно до ваших власних побажань. Тут можна визначити орієнтацію тексту – альбомний чи книжковий формат – або вказати розмір аркушу (наприклад, А4, А3 чи лист). Також є можливість настроїти колонки, переноси або межі рядків.

Це було лише невелике уявлення про безліч функцій, які пропонує програма. Якщо ви хочете дізнатися більше, на відеоплатформі *YouTube* є безліч пояснювальних відео для початківців. Просто введіть у рядку пошуку слова *«Основи Word для початківців»*.

Microsoft Excel

Цю програму часто вибирають у першу чергу, коли йдеться про обчислення чисел та даних. У той же час це один із найскладніших додатків, тому багатьох новачків він лякає. Але не хвилюйтеся: для ефективної роботи з Excel вам потрібно засвоїти лише кілька основних моментів.

В Excel все базується на таблицях. Файл Excel також відомий як робочий лист, і зазвичай він складається з кількох таблиць, які працюють окремо, або пов'язані між собою. Окремі таблиці поділені на рядки та стовпці та позначені літерами й цифрами. Разом вони утворюють адресу клітини і таким чином їх можна однозначно ідентифікувати.

Приклад: Клітинка C6 – це клітинка в стовпці C і рядку 6

Після відкриття програми на екрані з'являється порожній робочий аркуш. Якщо клацнути на клітинку, вона стане активною і буде позначена чорною рамкою. Тепер ви можете ввести сюди будь-яку інформацію, яка потім відобразиться у вибраній клітинці та в рядку редагування над таблицею.

Наприклад, ви можете створити список покупок і розрахувати в ньому витрати. Ви також можете розрахувати свій місячний бюджет або створити таблиць обліку робочого часу.

	A	B	C	D
1		Array 1	Array 2	
2	Position	Stückkosten	Menge	
3	Tofu	3,25 €	2	
4	Linsen	2,20 €	1	
5	Sojamilch	4,20 €	2	
6	Bretzel	0,75 €	6	
7				

Хороших результатів в Excel можна досягти, використовуючи лише кілька базових навичок. Обчислення здійснюються за допомогою функцій та форм. На *YouTube* також є різні відео для Excel, які допоможуть вам зорієнтуватися. Просто введіть у рядку пошуку слова «*Основи Excel для початківців*».

Microsoft PowerPoint

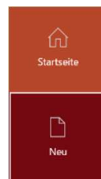

Як ви, можливо, вже чули, PowerPoint використовується для створення слайдів для презентацій. Зміст слайдів має підтримувати тему, що обговорюється, та супроводжувати презентацію тезами, фотографіями чи

схемами. Тому він використовується у випадках, в яких раніше був потрібний оверхед-проектор.

В принципі, PowerPoint працює так само, як і проектор, який багато хто з нас знає ще зі шкільних часів: за допомогою слайдів, які можуть бути наповнені численним вмістом, таким як текст, таблиці, графіки та навіть відео й аудіо.

Після запуску програми ви побачите порожній слайд, який можна оформити на свій розсуд. Для створення однорідного вигляду PowerPoint також пропонує різні шаблони, які можна знайти в меню «Пуск» у розділі **«Новий»**.

Щоб полегшити роботу зі слайдами, програма також пропонує макети слайдів для введення, текстів та змісту, зображень, порівнянь та багато іншого.

В рядку меню ви знайдете безліч елементів оформлення, таких як текстові функції, форми, кольори, діаграми та можливості вставки зображень, веб-посилань, відео або аудіофайлів. Для орієнтації: структуру можна порівняти зі структурою Microsoft Word.

На *YouTube* також є різні відео для PowerPoint, які допоможуть вам почати роботу з програмою. Просто введіть у рядку пошуку слова *«Основи PowerPoint для початківців»*.

3. Робота з Інтернетом

Для більшості з нас *інтернет-мережа* є невід'ємною частиною повсякденного життя, але як він насправді працює і як навчитися використовувати його «відповідально»?

Інтернет – це об'єднання незліченних комп'ютерних мереж, які об'єднані в одну велику мережу і обмінюються між собою даними. Це дозволяє надсилати електронні листи, завантажувати файли, дивитися фільми або переглядати веб-сайти.

Інтернет-браузер

«Браузер» – це програма, за допомогою якої можна відвідувати веб-сайти в Інтернеті. Існують різні браузери, наприклад, Chrome від Google, Mozilla Firefox, Safari для пристроїв Apple або браузер Edge від Microsoft. На вашому ноутбуці встановлено браузер Edge від Microsoft. Отже, якщо зайти в меню «Пуск» і у полі пошуку ввести «Microsoft Edge», ви маєте його знайти.

Пошукова система

Пошукова система – це сайт в Інтернеті, на якому можна шукати інші сайти. Зазвичай у ньому є пошуковий рядок, своєрідне поле, у яке ви вводите одне чи кілька пошукових слів. Наприклад, якщо ви хочете дізнатися, як довго працює певний супермаркет у вашому районі, ви вводите назву супермаркету, район, в якому ви живете, і слово «години роботи». Якщо потім натиснути клавішу Enter, ви обов'язково знайдете потрібну вам інформацію серед результатів пошуку.

Найвідомішою пошуковою системою є Google. У Німеччині нею користуються дев'ять з десяти людей. Google не тільки запам'ятовує, які пошукові слова з'являються на яких сторінках, але і які пошукові слова вводяться особливо часто. Але, звичайно, є також альтернативні варіанти, такі як Yahoo або Bing.

Підказка: Ecosia – це екологічна пошукова система, яка використовує доходи від пошукової реклами для садіння дерев. Спробуйте також її!

Соціальні мережі

Такі мережі, як Facebook, Instagram або Twitter, пропонують можливість обмінюватися в режимі онлайн з друзями, родичами та знайомими та залишатися у постійному контакті. Ви можете ділитися своїми та чужими думками, фотографіями та відео. Але будьте **обережні!** У соціальних мережах збирається багато даних та інформації.

Ризик полягає в тому, що ви часто можете не знати, хто бачить ваші фотографії та коментарі. В майбутньому це може стати проблемою, наприклад, якщо ви подаєте заяву на роботу, а в цей час у мережі

поширюються небажані фотографії або висловлювання щодо вас. Тому слідкуйте, як захищена ваша конфіденційність. Зробіть свій обліковий запис приватним і приймайте запити в друзі лише від людей, яких ви дійсно знаєте і яким довіряєте.

І – чим менше ви розкриваєте інформації про себе, тим краще!

Влада зображень

Кожна людина має «право на власне зображення». Якщо ви або хтось із ваших знайомих опинилися на фотографії без згоди, у вас зазвичай є такі можливості:

- **видалити позначку** на фотографії для власного профілю
- попросити **особу видалити** зображення
- **повідомити про фотографію** та попросити провайдера її видалити
- якщо попередні кроки не мали успіху, **повідомте про особу**

Травмовані соціальними мережами – що робити у разі мобінгу?

Образи, ненависть та мобінг є серйозною проблемою в цифровому світі. Чи ставали ви будь-коли самі жертвою образ чи переслідування, або бачили як це відбувається з іншими? Тоді ви можете зробити наступне:

- Зробіть скріншот відповідних висловлювань або зображень
- Використовуйте доступні функції блокування та повідомлення
- Зверніться за підтримкою, наприклад, до спілки з протидії кібермобінгу [Bündnis gegen Cybermobbing](#)

Реклама

Рекламу можна знайти на телебаченні, рекламних щитах, в журналах, на радіо – а також в Інтернеті! Реклама в Інтернеті має багато облич. Існують рекламні місця, які ще називають банерами. Існують рекламні відео, які

з'являються перед відео на YouTube. Існують рекламні оголошення, які просто накладаються на текст, який ви хочете прочитати.

Але є й прихована реклама. Це означає: Рекламу неможливо впізнати як рекламу або вона пізнається лише насилу. Наприклад, коли людина на відео хвалить певний шампунь – і отримує за це гроші від виробників. Якщо це ніде не позначено як реклама, це називається прихованою рекламою. І це навіть заборонено.

Якщо ви хочете щось продати, вам потрібні клієнти. Але як компанії насправді одержують дані цих клієнтів? Як вони дізнаються, чим цікавиться людина? Деякі компанії збирають усі можливі дані: Вони прагнуть дізнатися вашу адресу та ваші інтереси. Це часто дуже легко зробити за допомогою розіграшів або членства в клубі. При цьому спочатку потрібно вказати своє місце проживання, вік та адресу електронної пошти

Приклад онлайн-розіграшу:

Пам'ятайте: Рекламодавці не намагаються вас розважити, хоча деякий контент (наприклад, короткі рекламні ролики) справді створений якісно. Майже завжди це робиться для того, щоб заохотити вас до покупки, тому будьте обережні